

Sveriges Läkarförbund

Politik & Profession

Sjukhusläkarna har beretts tillfälle att yttra sig över remissen: *En sjukförsäkring anpassad efter individen (SOU 2020:26)*

Sjukhusläkarnas yttrande

Sjukhusläkarna tackar för möjligheten att besvara remissen.

Vi ställer oss positiva till möjligheten för timanställda/deltidsanställda/visstidsanställda att få ersättning på samma sätt som tillsvidareanställda.

En invändning - eller fråga - kan vara att det är svårt att säga om visstidsanställda uppnår en bättre ekonomisk situation vid sjukskrivning eller om de arbetat sina pass. Kan det bli så att de timanställda får en både reell och relativ ersättning jämfört med nivån på sjukersättningen till en heltidsarbetande i samma situation?

När gäller möjligheten att förlägga deltidssjukskrivning på olika tider och dagar under en vecka är vi odelat positiva. Detta har vi och våra medlemmar, våra sjukhusläkare, eftersträvat länge. Denna, om än senkomna, hörsamhet är berömlig. Ingen lagändring av betydelse krävs, vilket gör att vi sjukhusläkare ställer oss förstummade inför det faktum att Försäkringskassan under åratals tid har negligerat denna möjlighet och att så många läkare upplevt att deras patienter nekats sjukskrivning när läkare förgäves eftersträvat en anpassad partiell sjukskrivning för sina patienter. Försäkringskassan har på ett provocerande sätt hållit fast vid att partiell sjukskrivning varje dag skall vara densamma. Hur många patienter och läkare har inte fått höra att "kan hon jobba åtta timmar en dag kan hon jobba heltid"? Det är verkligheten för patienter och läkare och det har utredningen missat helt.

Sjukhusläkarna anser att denna självklara korrigerande av stelbenthet hos Försäkringskassan är av godo. Den understryker tydligt vikten av en ökad medicinsk kompetens och ett mer respektfullt förhållningssätt till patientens sjukdom och sjukskrivande läkare hos Försäkringskassan för ett förbättrat samspel med sjukskrivande läkare.

Försäkringskassans skyller sina nekande av partiell sjukskrivning på att det är oklart vad medicinskt indicerat partiell sjukskrivning utan bindning till dagtidsreducering innebär. Intyg underkänns och Försäkringskassan skyller på läkarna för att de inte vet vad medicinskt indicerat betyder. Detta är skandal. Det är inte patienterna och läkarnas fel att Försäkringskassan inte har förstått och illa att de skyller ifrån sig. Utredarna använder helt omotiverat en del av Försäkringskassans yttrande i sin text. Det uppfattar vi provocerande. Det är respektlöst och rymmer en nonchalans mot den rättssäkerhet som patienten har rätt till i försäkringsbedömningen av intyg och som framställs eftersträvansvärt. Vad betyder det att partiell sjukskrivning med förläggning av arbetstiden på tex fyra dagar av fem heltid istället för sex timmars arbete fem dagar är medicinskt indicerat? Det betyder att den försäkrade och den försäkrades sjukskrivande läkare med utgångspunkt från patientens sjukdom och arbete och rehabiliteringsmöjligheter i samråd formulerat ett förslag på

sjukskrivning som på bästa sätt möjliggör för den sjukskrivne att fullfölja sitt arbete så bra som möjligt.

Utredarna har nu efter försäkringskassans otydliga inlägg kommit fram till att partiell sjukskrivning med friare arbetstidsförläggning inte behöver vara medicinskt indicerat. Det är inte det som är problemet. Problemet är den felaktiga fokuseringen på att marginalisera den medicinska grunden som utgångspunkt för sjukskrivning.

Vi anser vidare att den försäkrade själv bör få en större möjlighet att förklara varför denne har sänkt arbetsförmåga vilket fysiskt bör ske i samma digitala verktyg som läkaren använder. Då behöver läkaren bara bekräfta om det finns medicinska skäl som styrker denna beskrivning och ge prognoser. Detta borde gälla all sjukskrivning där man inte enbart kan hänvisa till försäkringsmedicinska beslut.

Sjukhusläkarna anser att 90-dagarsbegränsningen är rimlig, för att undvika en gråzon.

Och vi ser ett behov av en samordning även på ett nordiskt plan, motiverat av att arbetsmarknaden över tid sannolikt kommer att bli ännu mer rörlig än idag.

Sjukhusläkarna vill även att man utreder möjligheten att det inrättas multiprofessionella team med kompetens i försäkrings-, och arbetsmedicin som tar över bedömning av arbetsförmåga och sjukskrivning efter remiss från sjukskrivande läkare. Detta i enlighet med ett fullmäktigebeslut inom Läkarförbundet från 2017 samt i interpellation vid fullmäktige 2019.

Utredningens förslag är korrekt och bör genomföras. Utredningens sammansättning har gett en juridisk slagsida och gett ett stort utrymme för försäkringskassans tolkningar samtidigt som medparten, de sjukskrivande läkarna, har minimaliserats trots att det är vi som krävt och arbetat för den förändring som föreslås. Ska framtida försäkringsutredningar nå bra resultat snabbare måste de ha lika delaktighet från Försäkringskassan och Hälso- och sjukvården. Det ska sägas att det inte är ointressant att utredaren kommit fram till att lagen inte behöver ändras, men själva utredningsförslaget kunde vilken sjukskrivande läkare som helst ha formulerat utan så mycket utredande.

Det är på alla sätt utmärkt om cancersjuka medges en smidig möjlighet att få jobba så mycket eller lite de kan.

Sjukhusläkarna

2020-08-10